בית ספר ראשון
בשיטת מונטסורי בישראל

חכמים בפעוטה
בזמן ההתוותם

עוד יש המון דעות קדומות, אבל לאט לאט האנשים קולטים את חשיבות נתינת המידע לילד בשנים הרכות רכות שלו, כאשר צימאונו לדעת מצוי בשיא. הרווייח צימאון זה בעובדות מידע אמיתי של חיים, במקום דיאטה בלעדית על טהרת סיפורי העכברון פרקיקרון, כבר לא נח־שבת בחוגים גדלים והולכים „הרס יל־דות מוקדם", כי אם העשרה שיכלית ותרבותית, הענקת יסוד בריא ואיתן ל־אינטליגנציה מפותחת, שאת פירותיה ני־תן לקצור אחר כך במשך כל החיים.

וכאן נכנסת לתמונה שיטת מונטסורי, זוהי פילוסופיית חינוך מקיפה, שהוכיחה את עצמה ברחבי העולם. מטרת שיטת מונטסורי היא לשחרר את הפוטנציאל הגלום בכל ילד לפיתוח עצמו על־ידי בניית ביטחון־עצמי, ומוטיבציה עצמית. השיטה מבטיחה חשיפה לאביזרים וחוויות המיועדים לפיתוח האינטליגנציה של ה־ילד, בד בבד עם התפתחותו הפיסית והפסיכולוגית.

ילדים זקוקים למבוגרים כדי להחשף למיגוון האפשרויות בחייהם, אבל עליהם לכוון את תגובותיהם לאפשרויות אלה. החינוך בשיטה זו מותאם לצרכיהם, רג־שותיהם, וכוחותיהם הנפשיים השונים. כיתת מונטסורי מאורגנת באופן שהילד הינו חופשי לספק את הסקרנות הטיב־עית שלו. הילדים בוחרים במישחקי המי־דע שבהם הם רוצים להעתסק לבד או בצוותא עם ילדים אחרים. באופן זה הם עוברים חוויות חברתיות בצורה חיובית.

הכיתה מצויידת ברהיטים המותאמים לילד, ואביזרים שכולם בהישג ידו. ה־ילדים חופשיים להיות בפנים או בגינה, אך במיסגרת החופש הזה קיימות מיג־בלות חד משמעיות נגד התנהגות הר־סנית ואנטי חברתית. ילד או מבוגר אינם רשאים להפריע לילד בעבודתו.

לכל דבר יש מקום, וכל דבר נמצא במקומו. מיגוון הפעילויות הרחב מאפ־שר לכל ילד למצוא את הפרוייקט המת־אים לדרגת התפתחותו והתעניינותו. גי־שת מונטסורי מדגישה את המציאותי והטבעי, דבר ההופך את תהליך הלמידה למהנה וגומל. ברוב העזרים יכול הילד לבקר את עצמו, ולבדוק את מידת הצ־לחתו תוך כדי עשייה ומישחק, כך ש־הילד יכול לחוש את רגש ההצלחה. הפעילות מעודדת עבודה עצמאית, וגישה מסודרת לפיתרון בעיות כבר מגיל צעיר. מטרת האביזרים הינה למשוך את תשומת־ליבו של הילד, ולעודד את תה־ליך ריכוז. האביזרים מסייעים לפיתוחו העצמי, ומכשירים אותו ללימוד בעתיד.

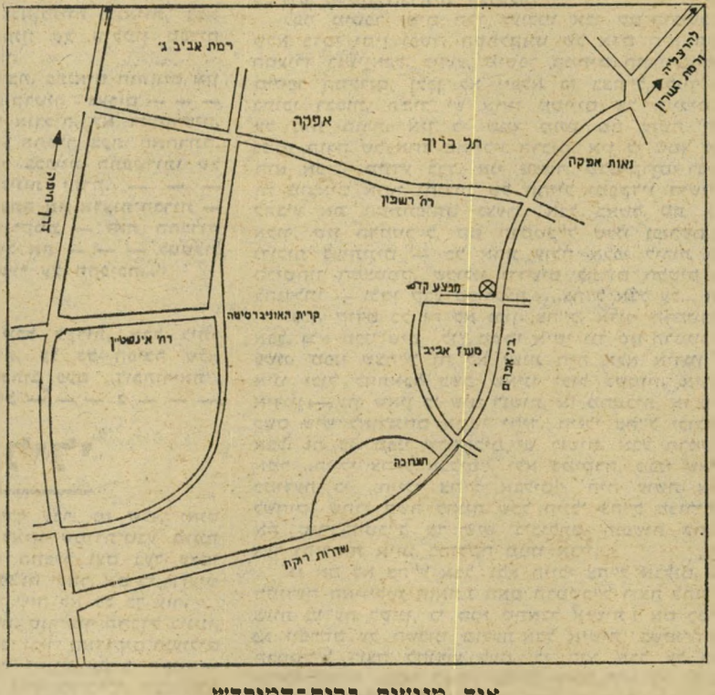

איך מגיעים לבית־המיקדש
תרשים־דרך

בני אפריים 225, מעוז־אביב, על כביש התעלוכה, סמוך לאפקה ורמת־אביב. בית־הספר יפעל 6 ימים בשבוע, מ־7.30 בבו־קר, עד 14.00, בהתאם לשנת הלימודים הנהוגה במישרד־החינוך. יעשו סידורים מיוחדים לבוא לקראת הורים הרוצים שילדיהם ישהו בבית־הספר מעבר לשעה 14.00, ובחופשות. 25 לירות לכל שעה נוספת. הילד מקבל בבית־הספר ארוחת עשר, אבל ארוחת צהריים הוא מביא מ־הבית. עוד פרטים אפשר לקבל אצל רחל לבנטר, (03)261497 או (03)484597.

עד כאן יופי. עכשיו הבומבה. מחיר הפקתו של גיליון מאושר הוא מאה דולר לחודש פלוס מ.ע.מ. פשוט אגדה. שים על זה מחיר הנסיעות לבית־המיקדש וחזרה, ויוצא לך מיגימום איזה שבע אלף לירות לחודש, מחיר עכשווי. יקר פה יקר שם, העסק הזה יתפקע מקליינטים. לא אם יהודיה תפסיד סיכוי לדעקטער במישפוחה בגלל שיקול כספי. זה יופי העסק הזה, פרט למחיר הגורא. ואם אנחנו בשיטת מונטסורי, הרי שאני ממליצה מכל הלב, למי שלא יכול להגיע מכל סיבה שהיא לבית־הספר הזה (למה זה יקר כל כך? למה? המורים מזהב?) לקנות את הספר הנהדר של אליזבת ג. היינסטוק שיטת מונטסורי בבית. השנים של טרום בית־הספר. שיטה מיושמת בבית אינה נהדרת כמו בית־ספר מוכשר לכך מראש, אבל גם זה משהו. מטפלות עם יוזמה בקי־בוצים, אמהות מסורות על כל הראש, ימצאו בספר זה עזרה פשוטה ויעילה, איך לחנך את הפספוס בפעילות יוצרת, באביזרים המצויים בכל בית. זה יצא בהוצאת רשפים.

מה לומר לכם, זו שיטת מונטסורי, במחיר זהב מונטסומה, בית־הספר הזה. אבל מי שחשוב לו חינוך עתידי, ירוץ גם ירוץ. הלוואי ומישרד־החינוך היה מכשיר מורים בלעדיים לשיטה זו, ומתפ־על את העסק הזה ברחבי כל הארץ, כדי שלא רק שיכבת קצפת דקה של אוכ־לוסיה תיתפנן מהסיפור.

פטנטים

איך לנצל שפופרת פלסטיק עד הסוף

ניצולת מראה של קרם
ואיך

יש לי דודה עשירה כקורח, שהסטוץ העיקרי שלה בחיים זה איך לחסוך פרו־טות, ולבזבז מיליונים. בקשר לאגף של המיליונים, אין מה לספר. זה לא עצות שמתלבשות על כל אחד. אבל בקשר לפרוטות וחסכנות, הגיע הזמן לתת איזו דוגמא, לכבוד זה שפגשתי בנושא. יש בזה קצת היגיון, למרות סלידתי להודות בכך. שנים אני צוחקת מהעסק, אבל זה כבר מזמן הפסיק להצחיק. כשקרם פנים עולה כמה מאות, והוא נמכר בטיובה פלס־טיק, ששומרת — בניגוד לזו מהמתכת — על צורתה החלקה לכל הזמן, הרי בגלל קשיות, ואי גמישות החומר, נותר בפנוכו לאחר סחיטה, עוד הון של קרם.

דודתי המשוגעת כבר שנים עושה את זה. כשהקרם נגמר לה, היא תופסת מיס־פריים, ובשניט אמיץ אחד, היא גוזרת את הטיובה לשלוש. פתאום נפתח קרביים, ואפשר להציץ, בדפנות, בירכתיים, ליד הפקק, בכל, מתמרח בניחותה טונה קרם. את החלק האמצעי היא מנקה מיד, ו־זורקת. כעת נותרו לה רק שני חצאים קצרים, שמאפשרים תקיעת האצבע ב־נוחיות. אם בחלק האמצעי היה, הרבה קרם, היא מורחת אותו בניגוב על שפת החצי העליון. משתמשת כמה שצריכה, ו„סוגרת" שלא יתייבש, על־ידי הכנסת חצי בתוך חצי. זה נכנס בקלות, אם רק לוחצים מעט על החלק שרוצים שיכנס. הוא עושה גל קטנטן, ונכנס. ככל שהקרם יקר יותר, ממש משתלם לעשות מן דברים יכנאיים כאלה.

ואם בשפופרות עסקינן, הרי שאם ב־רשותכם שפופרת מתכת שקיבלה קצת מכות וקיפולים, ובכלל, „ציקמוק" זו אסו־ציאציה ראשונה, הרי שאוחזים אותה ב־פקק, ובתנופה קטנה ועדינה מנחיתים או־תה על מישטח קשה. עושים זאת בצד אחד, ואחר כך בצד שני. זעץ אחד חזק ועדין מספיק. השפופרת מישטחת, נראית כמו חדשה, ובכלל, הרבה יותר אסתטית לעיניים.